

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe un an 18 cor. 1/4 an
9 cor. 1/4 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

O pierdere.

— La sistarea „Foi școlastice”. —

„Foaia școlastică”, organul Reuniunii învățătorilor noștri, și-a sistat apariția cu nrul de 15 a l. c. Am înregistrat știrea aceasta tristă încă în nrul trecut și nu putem trece așa ușor peste ea, fără a reveni asupra ei și la acest loc.

Numitul organ al învățătorilor noștri apare de ani, reușind să închege în jurul său mai multe condeie de seamă, dând directivă instrucției noastre primare, îndemnând pe învățătorii noștri la o frumoasă emulare pe teren publicistic, scoțind la iveală unele nume — până acum necunoscute — cari ne dau dovezi de cea mai conștientă muncă.

Și acum foaia încetează; Reuniunea va rămânea fără organ — și învățătorimea noastră nu va mai avea prilej de a-și încerca puterile intelectuale și experiențele pedagogice în coloanele proprii ei reviste.

E o pierdere foarte mare aceasta, pe care o regretăm cu atât mai mult, cu cât ne-am dat întotdeauna seama de *importanța extraordinară a presei*.

„Foaia școlastică” s'a născut din entuziasmul generației de dascăli de acum 16 ani; s'a susținut și s'a alimentat din același entuziasm, luptând cu multe greutate materiale până să treacă peste greutatele începutului. Și când trecuse binișor peste aceste — încetează de a mai apărea, chiar în o vreme, când lipsa ei era mai ardentă, ca ori când mai înainte.

Faptul ne atinge cu atât mai surprinzător, cu cât e o însemnată deosebire între *situația materială a învățătorimii* de atunci și cea de acum.

Cum adevărat?

Învățătorii noștri cei săraci din anul 1898 au putut să pună bază unui organ al lor, iar cei bine situați, de azi să nu fie în stare a-l susține?

Cunoaștem din nemijlocită și tristă experiență, greutatea cu cari se luptă presa românească; cunoaștem și lipsa de interes al publicului față de ea. Dar avem convingerea, că *trebuie* să luptăm cu toții din răzputeri pentru a risipi aceste pie-deci, făcând publicul să înțeleagă, marea importanță a scrisului românesc, așa de redus în comparație cu produsele similare străine.

Încetarea „F. sc.” nu înseamnă numai o foaie de a noastră mai puțin, ci înseamnă și o zguduire a Reuniunii învățătorilor noștri, care rămâne de aici înainte lipsită de organ.

Nădăjduim însă că sistarea ei s'a făcut numai „pe timp nedeterminat” și că între împrejurări, mai prielnice va reapărea.

O dorim aceasta din toată inima; dar să nu se uite, că „împrejurările mai prielnice” sunt înșiși învățătorii noștri, cari sunt datori să-și apere și susțină organul, mai ales în zilele acestea grele, când el și-a sistat apariția pe timp nestatorit.

Dela ei depinde să-i umple iarăș duhul de viață.

Din Senatul român. În ședința de Sâmbătă s'a început dezbaterile proiectului de răspuns la mesajul Tronului.

Textul proiectului de răspuns la mesaj, care a fost distribuit între senatori, e următorul:

Sire,

Senatul păstrează cu venerațiune amintirea Regelui Carol I, care a legat domnia Sa de 48 de ani de cele mai mari tradițiuni ale trecutului nostru, dându-le o rodnică și glorioasă dezvoltare.

Căpitan viteaz în războiu, înțeleaptă și neadormită călăuză în pace. El a lăsat re-

gatal român în pragul vremurilor tulburate de acum într-o situațiune care ne îngăduie să privim viitorul cu încredere.

Indisolubila legătură între națiune și dinastie care s'a manifestat atât de înverdat cu prilejul urcării Majestății Voastre pe tron, este o temeinică garanție pentru noi în grava situațiune internațională de astăzi.

Toate forțele națiunii se strâng în jurul Majestății Voastre, unde de cel mai cald patriotism, dând uitării orice alte preocupări, stăpânite numai de gândul de a conlucra din tot sufletul pentru îndeplinirea urșitei Regatului român.

Vom da guvernului Majestății Voastre fără preget tot sprijinul nostru pentru a înfăptui proiectele de lege cerute de actualele împrejurări, cum și pe acelea trebuincioase scumpei noastre armate, mândria și nădejdea națiunii.

Rugăm pe Dumnezeu să ocrotească România și să binecuvinteze Domnia celui de al doilea Rege al nostru.

Să trăiți Sire, să trăiască M. Sa Regina Maria, să trăiască A. S. Regală Principele Moștenitor și întreaga Familie Regală.

(„Gazeta”).

Administrarea sf. sacrameinte, ostașilor cari pleacă la luptă. La inițiativa vicarului apostolic, episcopul castrens Emeric Bjelik, ministerul comun de războiu a dat următorul ordin tuturor comandamentelor:

Trupelor, cari pleacă pe câmpul de luptă, trebuie să li-se dea prilej, a se putea împărtăși cu sf. sacrameinte ale mărturisirii și Euharistiei. Comandele trupelor au datoria, ca în aceasta privință să purceadă de acord cu oficiul preoțesc militar, iar unde oficiu preoțesc militar nu există, să se înțeleagă cu corpul preoțesc local. Dacă acest din urmă, din oricare motiv, nu ar fi în situație să îndeplinească această pietate, este a se încunoștința îndată comanda militară competentă. Acest ordin a fost adus la cunoștința tuturor acelor centre, unde mai sunt trupe, cari vor pleca numai după aceasta pe câmpul de luptă.

Noul prezident al Elveției.

Aproape unanim a ales adunarea federală a Elveției pe noul prezident în persoana dlui dr. Iosif Motta, consilier de stat din cantonul Tessin. Alegerea s'a făcut pe un an, dupăcum dispune constituția Elveției. Interesant, că noul prezident este de naționalitate italiană și e un catolic pronunțat. Ce

vrednici de admirația lumii sunt cetățenii acestui stătuț, când știut este, că italienii sunt cei mai neînsemnați la număr în Elveția.

Constituirea ligei italo-române.

Ca o urmare a recentelor manifestații de simpatie și prietenie reciprocă din corpurile legiuitoare italiene și române s'a constituit în Roma o ligă italo-română, având de scop să strângă tot mai mult legăturile de prietenie și de interese între cele două state latine.

La adunarea de constituire la care au participat numeroși bărbați de stat ai Italiei, s'a dat publicității următorul comunicat:

În urma invitației Institutului colonial italian, Sâmbătă dimineața s'au intrunit la sediul Institutului din Roma în scop de a constitui o ligă italo-română, o mulțime de senatori și deputați.

După dorința celor prezenți, deputatul Artom ia prezidenția și explică motivele, cari au făcut pe Institutul colonial de a se face premergătorul Ligei italo-române. Dsa crede, că Italia, urmând politica Romei vechi, trebuie să se întoarcă spre această oază latină, așezată prin prevederea romană în inima Balcanilor. Amintește însemnătatea istorică a avantgardelor rasei; crede, că cunoștința practică a realităților istorice sfătuiește mersul convergent al celor două mari tulpini etnice, cari se scoboară direct din rădăcina italică, care a imprimat în Dacia o civilizație neperitoare aproape, în scopul de a proba trebuința pentru rassa noastră de a avea acolo una din străjile ei cele mai sănătoase. Face aluzie la însemnătatea economică și comercială ce ar putea avea o mai intimă unire între România și Italia și la inițiativele fertile ce s'ar putea lua pe câmpul artistic, literar și intelectual.

D. Artom, viu aplaudat, încheie zicând, că toate inițiativele ce s'ar putea lua vor fi minurat secundate de geniul ambelor po-

poare reunite printr'un element comun în istorie, precum și în știință și artă, adecă prin elementul latin și urează ca în această tristă oră, în care de toate părțile se ridică o plângere unanimă, România și Italia să se ridice ca o rază de speranță pe orizontul Europei.

În urmă a avut loc o discuțiune înălțătoare la care au luat parte mai mulți deputați și s'a stabilit a se declara constituit cu prezenții și cu aderenții comitetul Ligei italo-române, însărcinând pe dl Artom să numească o comisiune executivă spre a stabili programul ligei și modalitățile, prin cari ea va trebui să fie definitiv constituită.

Războiul european.

Raport oficial despre retragerea noastră din Sârbia.

Retragerea armatei noastre din Sârbia, după înaintarea victorioasă, a dat anză la diferite vești, în parte de tot nebazate. Din motivul acesta, pe baza cercetărilor făcute la ordin preînalt la fața locului, de o înaltă persoană militară de încredere, se dau următoarele lămuriri:

Comanda supremă a armatei noastre din Balcani, după succesele avute, și-a luat de scop înfrângerea totală a inamicului, — care e idealul oricărei strategii —, în timpul acesta însă, nu și-a dat pe deplin seamă de greutatea ce are să le învingă. Liniile de transport, puține la număr și pe niște locuri grele, în urma vitregimii timpului, au ajuns în așa stare încât a devenit pe acele imposibil orice trans-

port de alimente sau munițiuni. Și fiindcă în acelaș timp, inamicul și-a adunat nouă forțe și a început ofensiva, noi am fost siliți să abandonăm ofensiva și înșasă prudența ne demanda, ca să nu ne dimitem la lupta decizivă între împrejurări atât de nefavorabile. Armata noastră, care a pătruns în Sârbia, considerând împrejurările nefavorabile, s'a retras, dar n'a fost bătută; cu o cutezanță neînfrântă privește în fața viitoarelor lupte.

Cine a văzut bravele noastre trupe, după retragerea lor obositoare, acela a trebuit să cunoască, valoarea morală mare, ce locuiește în acelea. Nu s'a putut încunjură, ca din prilejul acestei retrageri să nu suferim, în oameni și materie, pierderi simțitoare. Dar trebuie să se constate, că știrile lățite despre proporția pierderilor noastre, întrec cu mult, faptele adevărate.

Trupele noastre pătrunse de un spirit admirabil, de mai multe zile sunt în cvartire bune, provăzute fiind cu toate cele lipsă. Până acum la granițe s'au dat numai ciocniri neînsemnate între sentinele.

M. Sa s'a îndurat a absolve dela comanda supremă, pe comandantul de până acum, la rugarea proprie înaintată pentru motive sanitare și în locul lui a denumit pe arhiducele Eugen general de cavalerie.

Știrea aceasta, că Alteța Sa ce și reg. va lua comanda atât de importantă a armatei balcanice, va fi primită cu o mare bucurie de cercurile militare, unde Alteța Sa se bu-

FOIȚA.

Sfântul Vasile Marele, arhiepiscopul Cesareei din Capadocia.

Povește către fiul spiritual.

1. Ascultă, fiule, povețele părintelui tău și pleacă urechea ta spre vorbele mele și cu plăcere îți deschide auzul tău și toate câte ți-le voi spune, cu inimă încrezătoare le ascultă. Doresc să-ți fac cunoscută mișcația sufletească și că în ce mod ai să servești în armata Domnului tău. Deci cu mai multă băgare de seamă să-ți fie încordate simțurile și să nu se îngreuneze de somn sufletul tău, ci îl îndeamnă să privegheze și să se nizuiască a cuprinde vorbele mele. Că din isvoarele cerești sunt scoase cuvintele, cari ies din mine. Nu vreau să-ți spun o învățătură nouă, ci celeace le-am învățat dela părinții mei ți-le voi spune. De le vei primi în inima ta, în pace vei umbla pe cărările tale, nici un rău nu se va apropia de tine, fără se va depărta de tine orice nenorocire sufletească. Fiule, de cumva dorești să-i servești lui Dumnezeu, singur numai între ostașii lui ai să te înrolezi. Că precum să supune ostașul tuturor poruncilor date de

regele său, așa și ceice servesc regelui din ceriuri, vor trebui să păzească toate mandatele venite din ceriu. Ori unde e trimis oșteanul de pe pământ, e gata și supus și nu cutează să se subtrage de dragul soției nici pentru iubirea ce o are față de pruncii săi. Cu atât mai vârtos și fără nici o împotrivire va trebui ostașul lui Hristos să asculte de poruncile regelui său. Ostașul pleacă în luptă împotriva unui dușman văzut; dar inamicul nevăzut nu încetează să se lupte cu tine în toate zilele vieții tale. Războiul aceluia e îndreptat în contra trupului și a sângelui; dar lupta ta are să fie purtată cu ceva suprapământesc: cu păcatele. Acela, împotriva vrășmașului trupesc de arme trupesti să și folosești! iar tu în contra vrășmașilor spirituali, ai să te folosești de arme spirituale. Acela în luptă e scutit de coif de fier, până când coiful tău, are să fie Hristos, conducătorul tău. Acela e acoperit de un scut prin care nu se poate vulnera; iar tu în loc de scut, de dragostea lui Hristos vei fi ocrotit. Acela aruncă săgeți și îl atacă pe inamic cu lancea, până când tu, în fața dușmanului tău ai să exprimi cuvinte dumnezeiești și te vei apăra cu vorbele profetului zicând: „Domnul e ajutorul meu și voi sfărma pe cei potrivnici“ (Ps. 117, 7). Acela

până e lupta în curgere, nu-și lapadă arma din mână, ca nu cumva inamicul să-l rănească, așa și tu, nu trebuie să fi nearmat niciodată, deoarece dușmanul tău e cu mult mai viclean și decât dușmanul aceluia. Acela să luptă cu contrarul său numai la un anumit timp, până când dușmanul tău nu va înceta să te atace în toate zilele vieții tale. Armele aceluia sunt grele și le poartă cu oboseală, armele tale însă, sunt dulci și ușoare, celorce le poartă cu plăcere. Acela după ce l-a zdrobit pe contrar să reîntoarce acasă în mijlocul soției și a pruncilor; iară tu după ce îl vei răpune vei intra întru împărăția ceriurilor, unde vei fi împreună cu toți sfinții. Acela, pentru oboseală pământescă cu pământeste daruri va fi răsplătit, iar trudele tale spirituale să vor premia cu daruri cerești. Că răsplata cerească va primi omul lui Dumnezeu, care lapadă dela sine orice dorință pământescă, ca nu cumva servind lui Dumnezeu în valorile lumești să se încurce. Pentru că e greu să servești doi domni; căci slujind cineva mamonei, nu va putea fi înarmat cu celea spirituale, că va alunga dela sine, și va lapăda jugul ușor și dulce a lui Hristos și orice lucru profan și odios, i-se pare ușor și dulce. În forma aceasta bărbatul va fi rănit de propriile

mai mare încredere și de adâncă.

Potiore în pensiuene.

tă în 21 Decembrie.
de r. ne a lui »Buda-
publica următoar-
le preafnalte:

Iubite cavalier Bilinski!

enerai de divizie Oscar Po-
za proprie, în inaltu
, se pune în pensiuene
ena, 22 Dec. 1914.

Francisc Iosif m. p.
Bilinski m. p.

*

Iubite cavalier Bilinski!

Denumesc pe mareșorul Ștefan
krotici de comandant general în
snia și Herțegovina și încredinț
agendele de șef al provinciei Bosnia
Herțegovina.

Vienna, 22 Dec. 1914.

Francisc Iosif m. p.
Bilinski m. p.

Luptel din nord.

Budapesta, 24 Decembrie

Lângă Ökörmező, în valea râului
Önagyg, lupta continuă.

In regiunea râului L. Orța, trupele
noastre au respins mai multe
uri de ale rușilor, cauzându-le
pierderi; un batalion
lungat de trupele noastre la A.
ke.

In valea superioară a râului Ung,
cul nostru, încet câștigă teren în
ecția pasului Uzsok. In 21 Decem-

vrie pe teritorul acestor văi carpatine,
am făcut prizonieri 650 ruși.

Pe frontul de luptă cunoscut din
Galiția, luptele decurg.

La cursul inferior al râului Nida,
într'o luptă, la 22 Decembrie, am făcut
peste 2000 ruși prizonieri. In regiunea
Tomasov și pe frontul Arawka—Bsura,
ne luptăm mai departe.

Din 11—20 Decembrie am prins
43000 ruși; în monarhie numărul
prizonierilor de războiu e 200,000.

Luptele din vest.

Berlin, 24 Decembrie.

Dușmanul în cursul zilei de ieri
la Nieuport nu a atacat. La Dixschote
trupele noastre au prins în 21 Dec.
230 oameni.

Inimicul a desvoltat o vie activi-
tate în jurul taberei Chalon. Au luat
dela noi un șanț ținut în continuu sub
focul artileriei, dar sara l-am recu-
cerit. După acest contraatac, care a
succes, a trebuit să ne părăsim po-
ziția.

Din ținutul Soldau și Neidenberg
trupele noastre au atacat pe ruși și
i-au respins. Pozițiile de lângă Mlava
de nou sunt în mâinile noastre. Am
prins peste 1000 ruși.

In secțiunea Bsura și Ravka s'au
desvoltat violente atacuri de baionetă.
Rușii au mari pierderi.

Pe malul drept al râului Pilica,
spre sud-ost dela Tomasov, rușii au
atacat, dar au fost respinși.

Mai departe spre sud situația în
general e neschimbată.

Apel.

Dupăcum suntem informați simțul de
jertfă al societății damelor maghiare din
loc pregătește pe seama răniților pentru
seara de Crăciun a catolicilor o mică ser-
bare împărțind tuturor răniților, mici daruri
de Crăciun.

Subscrisa Reuniune a femeilor române
din Turda, care și până acum și-a împlinit
datoria cetățenească și creștinească față de
cei răniți, colectând și împărțind pentru ei
albituri și haine. — și-a adus aminte, că
are deasemenea o datorință, și sfântă și na-
țională, ca și în seara Crăciunului românesc
să se apropie cu mâna plină de bravii
noștrii soldați aflători prin spitalele din
Turda și se cerce a-le alina durerile tru-
pului și mai ales jalea sufletului lor.

In scopul acesta a hotărât, ca pe lângă
suma ce o va rupe din modestul lor fond
de rezervă, și pe lângă contribuțiile inte-
lectualilor din Turda, să se adreseze prin
acest apel către toate sorioarele în linia
primă din comitatul Turda-Arieș, dar și
din alte părți ca să îndemne pe intelectualii
români, ca obișnuitele rescumpărări a felici-
tărilor de anul nou să le doneze în favorul
răniților din Turda.

In numele milei creștinești ne adresăm
cătră stimatele Doamne din Câmpeni, Bistra,
Offenbaia, Lupșa, Sălciua, Iara inferioară și
Ludoșu de murăș etc. ca numai decât se
pornească câte-o colectă în cercul cunoscu-
ților lor iar sumele adunate să le trimită
cel mult până în 1 Ian. st. n. pe adresa
cassierei reuniunii: Augusta Dr. Moldovan
în Turda, pentru ca se avem vreme se
facem cumpărările de lipsă până în seara
Crăciunului.

Numele donatorilor se va face cunoscut
prin foi într'o mulțămintă publică încă
înainte de anul nou.

Apelăm încă odată la simțul de datorie
a femeilor noastre.

Alinarea durerilor celor nenorociți e
cea mai frumoasă lature a sufletului femeii
române.

Pentru reuniunea femeilor române din
Turda. Lucreția Mureșianu, prezidentă. Dr.
Augustin Rațiu, secretar.

Diverse.

DI Dr. Iustin Nestor, avocat în Blaj,
sublocotenent la artileria de cetate, care a
suportat cu bravură al doilea asediu al ce-
tății Przemysl a fost promovat la rangul de
locotenent.

DI Coriolan Bárdosy, locotenent la reg.
34 artilerie grea, a fost înaintat la rangul
de Căpitan. Felicitări!

Din Turda. Pentru răniții aflători în
spitalele din Turda au mai contribuit: Din
comuna Murăș-Decea (Maros-Décese) ce s'au
colectat prin Victoria Crișan, Virginia Cri-
șan și Paraschiva Poiana 12 cămeși, 9 pan-
talonii de pânză, 22 ștergare, 9 lepedee, 5
fețe de perină, 1 perină, 2 șervete dela ur-
nătoarele: Titiana Crișan preoteasă gr. or.
Victoria Crișan, Virginia Crișan, Victoria Ștef
preoteasă gr. cat., Veronica Popa, Paraschiva
Poiana, Raveca Onița, Ana Kindl, Veronica
Pastor, Melinchia Ciungar, Balázs Györgyné,

I. Belu.

e arme, și iubind primejd și va afla
lirea.

2. Iar tu fii băgător de seamă, cărui
te ai devenit ostaș; căci eu te e mai su-
rioară împărăția ceriurilor în asemănare
domniile pământeste, cu atâta va fi mai multă
demnitatea ta față de un ostaș de pe pă-
nt. Când te gândești să-ți faci un turn
alt, mai întâi pregătește-ți ceea ce trebuie
ase pentru clădirea lui, ca început să d
ficiul să-l duci și la îndeplinire, ca nu
nva să devii obiect de râd pentru cei ce
prejminesc, și să se nesilească în tăi
socoteala ta. Dar turnul de mare înălțime
se ridică din pietrii, ei vir
nt materialul: nu are lipsă de fier, de
aur și argint, ei de pace și de război
raverile pământeste de cele mai multeori
pedecă zidirea lui. Fiule, prin să ser-
ști lui Dumnezeu, un lucru ai înaintea
bilor, în viață să nu nu cerci la plăc
nia, decât singur numai Lui nu-ți d
fletul cu alte afaceri ei mai artos la
la tine iubirea carnală, ca nu curiva a
te împiedece dela frica lui Dumnezeu.
lungă din sufletul tău toate scăderile. Ca
rtuțile sufletului să-ți le poți câștiga. Să a-
ră ascultă și cunoaște virtutele sufletului,
ce importantă e dobândirea lor. Virtutea
sufletului este a iubi pe Dumnezeu, și a iuf

celeace le urește Dumnezeu. Virtutea sufle-
tului este deprinderea paciinții, și reținerea
dela nerăbdare. Virtutea sufletului este
păstrarea curățeniei, atât celei trupesti, cât
și a celei sufletești. Virtutea sufletului e
desprețuirea mării deșerte și călcarea în
picioare a tuturor deșertăciunilor. Virtutea
sufletului e a învăța umilință și a lăpăda
uriciunea îngâmării. Virtutea sufletului e
căutarea adevărului și a fugi de orice min-
ciună. Virtutea sufletului e înăbușirea mâniei
și de a înlăntui toată furia. Virtutea inimii
e să iubești pacea și să curmi pornirile in-
vidioase. Virtutea sufletului e să încunjuri
stupiditatea și să îmbrățișezi înțelepciunea
dumnezească. Virtutea sufletului e să-ți
supui minții orice plăcere trupestă. Vir-
tutea sufletului este disprețul zgârceniei și
îmbrățișarea sărăciei de bună voie. Virtuțile
acestea cu ușurință ți-le vei putea câștiga,
de vei nesocoti grija lucrurilor lumești și
vei iubi mai mult celea din ceriuri, decât
deșertăciunile pământeste, iar voința ta se
va deprinde în laudele lui Dumnezeu, și vei
medita cu mult zel ziua și noaptea asupra
judecăților lui: vei ca un arbore plantat
după scurgerea apei toate fructele spi-
rituale vor răsări din tine și din serv ce
ești, prieten a lui Dumnezeu te vei chema.

Eleonora Tasca. Sinefta Pastor. Uliana Tasca, Anica Tabara, Florica Crișan, Anica Pastor, Molnár Istvánné, Szántó Zsigáné, Hari Mihályné, Maria Selejan, Varga Zsigmondné, Takács Istvánné, Takács Józsefné, Horváth Józsefné, Katona Józsefné, Dafina Aldea, Veronica Oltean, Veronica Ștefu, Florentina Ștefu, Péter István, Péter Dezső, Maria Poiana, Horváth Zsigmondné, Sia Barna, Varga Mihályné bătr. Varga Mihályné tânăra, Palaghia Popa, Maria Pastor, Leontina Ștefu, Veronica Oltean, Valeria Paul.

*

Din comuna Grind-Cristur (Gerendkeresztur s'a colectat prin dl Vasile Stănescu preot și soția sa Eufemia Stănescu: 6 cămeși, 3 părechi pantaloni de pânză, 15 ștergare, 1 păr. obiele, 1 bucată de pânză, 1 merindare, 1 lepedeu dela următoarele: Dna Eufemia Stănescu, Ana Nașcu I. Simion, Maria Lăscu I. Ioan, Maria Lăscu I. Gheorghia Baciului, Maria Boldor I. Ioan, Olivia Vlăduțiu, Anica Mărginean, Susana Mărginean, Anica Cucerzan I. Vasilie, Maria Simon I. Todor, Palaghia Bucur Marișca Bucur I. Gheorghia Lodichii, Ana Hopârtean I. Ioan, Anica Ciungan I. Vasilie, Silvia Hopârtean, Susana Hopârtean I. Simion, Varvara Ciungan, Ana Figurgen I. Petru, Maria Hopârtean I. Simion, a Baciului, Carolina Bradu, Maria Ciungan I. Gheorghia Susana Duca I. Ioan, Carolina Cucerzan lui Vasilie, Susana Bucur lui Tanasie.

Primească pentru darurile de mai sus cele mai sincere mulțămite.

Reuniunea femeilor române din Turda.

Turda la 15 Dec. 1914. Lucreția Mușianu prezidentă; Dr. Augustin Rațiu secr.

50 de ani dela înființarea Mitropoliei gr. or. In 24 Decembrie s'au împlinit 50 ani dela înființarea mitropoliei gr. or. române, în urma stăruințelor lui Andreiu Șaguna, care a devenit cel dintâiu mitropolit gr. or. român. Din prilejul acesta, orgonul Mitropoliei gr. or. „Tel. Rom.” a scos un număr festiv, în care dl Dr. Ioan Lupaș, protopopul Săliștei face istoricul înființării mitropoliei bisericii gr. or.

Vieța în linia de foc. Un corespondent din Paris al ziarului londonez Times, scrie interesante amănunte despre vieța soldaților din frontul de luptă francez și german dealungul râului Aisne, unde pozițiile sunt neschimbate de luni de zile. Nicăiri pe întreg frontul, trupele nu s'au aranjat cu atâta comoditate ca aici. Prin multe locuri, în tranșee, vieța decurge cu atâta regularitate, ca într'un institut sau oficiu. Prin o aprobare tacită s'a primit de ambe părțile ca regulă, că până dimineața la cinci și jumătate, încetează orice ostilitate. In timpul acesta nu se aude nici o împușcătură. La patru ore dimineața, soldații ies din șanțuri, se preumblă dealungul frontului, se spală și după cinci și jumătate fiecare e la locul său. La 11 ore din nou se face liniște; în timpul acesta se aduce amiaza ostașilor în tranșee fără nici o greutate. In multe locuri, unde șanțurile sunt aproape unul de celalalt, soldații se cunosc pe nume.

Artileria franceză deasemenea s'a aranjat ca acasă. Inț'o zi s'a aranjat un concert filantropic cu taxa de intrare de 5 centimi. In program figura un elev al unui conservator din Paris.

Dar au timp și voie și de glume. Inț'o zi se raportează căpitanului, că germanii au trecut râul Aisne. La început i-a cuprins pe toți mare mirare, dar apoi s'au liniștit aflând, că cei cari au trecut: „parte au fost nești parte răniți, iar ceilalți prinși”. Mai târziu s'a descoperit, că tot lucrul a fost o glumă. Trei soldați germani au trecut râul, unul a fost împușcat, al doilea rănit, iar al treilea a căzut prinsoner.

Tărățe pentru proprietarii de vite. Ministrul de agricultură ne vestește, că a luat măsurile de lipsă ca proprietarii de vite, în împrejurările extraordinare, în care ne găsim, să-și poată procura (cumpăra) cantitatea de tărățe de care au trebuință, cu preț corăspunzător,

In acest scop dl ministru a legat atât la morile din capitală cât și la cele din provincie depozite mai mari de tărățe, pe cari le pune în vânzare, pentru proprietarii cu preț original (fără urcare)

Prețul tărățelor, după marea metrică este:

a) a tărățelor de grâu și de săcară 14 cor;

b) a tărățelor de orz 16 cor;

c) a tărățelor de cucuruz 10 cor. 50 b.;

Tărățele se pot procura dela morile singuratiche, pe temeiul asemnării inspectoratelor r. de agricultură (m. kir. gazdasági felügyelység). Așadar proprietarii, cari doresc să cumpere tărățe să se adreseze la inspectoratul de agricultură din comitat, căruia să-i dovedească cu atestatul primăriei comunale numărul vitelor pe cari voește să le nutrească cu tărățe și în legătură cu aceasta cantitatea de tărățe de câtă are trebuință la nutrire pe o lună de zile, deoarece nime nu poate să cumpere mai multe tărățe, decât pentru trebuințele pe o lună și nici inspectoratul nu e îndreptățit a asemna cantitate mai mare.

Pe baza asemnării inspectoratului proprietarul poate să cumpere tărățele dela morile pe cari le va numi (designa) inspectorul.

Se atrage băgarea de seamă asupra tărățelor de cucuruz, cari până aci nu prea erau cunoscute, dar cari, după părerea celor pricepuți sunt de mare valoare față de prețul redus cu care se pun la vânzare. Unica scădere a lor este că, proporțional sunt mai ușoare, și apoi că deoarece se strică mai curând, nu pot fi ținute timp mai îndelungat în saci. Din acestea cauze este potrivit ca proprietarii înșiși se afle dela diferitele mori, când anume macină cucuruz, ca astfel să poată transporta tărățele îndată după măcinat.

In deosebita atențiune a preoțimii.

Suntem în poziție de-a vesti, că Esactoratul arhidiecezan a hotărît tipărirea unor formulare noue de rațiuni. Incepând cu rațiunile a. 1914 numai pe aceste formulare va fi permis a se face rațiunile. Pentru ușurință, formularele vor fi trimise din oficiu fiecărei parohii, contra rambursă, prin administrația Tipografiei noastre seminariale.

A apărut:

Carte de cântări bisnebrale și colinde, aranjate pe două voci pe baza vechilor mecești, de Atanasiu Lipovan învăț 1914. Prețul 1 cor.

Posta Administrațiunii

Am primit și chităm abt. Țăgșor până la 31/12 1914. — I săs. pe 1/12 1907—1/10 1908. — pe 1/9 1907—1/8 1911. Răspuns și — Seini pe 1898, 1899 și din 1900 1-a Martie. — Lita rom. pe 1/7 19 1911. — Lumperd pe 1914. — H lápos pe 1/3—1/12 1906. — Coman pe 1914 sem. 2-lea. — Stenea pe 1 ultim din 1914. — Felminiș pe 1 1914. Trebuie, că e greșită adresa: am dispus trimiterea din nou a Telciu pe 1912. Drept cvită servească rîsa postală și chitarea prezentă. — F rom. pe 1914. — Berind pe 1/7 19 1913. — Petelea pe 10/1—1/12 1 l. St. Orade pe 1914 sem. 2-lea. S reclamată s'a dispus. — Sotelec pe 1914. — Ascileul mare pe 1/9 1911 — 1912. — Désorbó pe 10/5 1912—1/ 1 — Zăbrani pe pătărul al 3-lea 1 14 Săcalul de câmpie pe 1/8 1914—1. 1 — Coșlar pe 1914 sem. 2-lea. — tinu' de câmpie pe 1914. — Nag. 1902—1/8 1905. — Beld pe 1914 se. — Siget pe 1915 sem. 1-iu. — P. 1914. — Panticeu pe 1914. — Ghi. 1915 și din 1916 până în 1/7. — part pe 1914 pătărul ultim. — Fel pe 1914. — Păczafalu pe 1/4 191 1915. — A. O. Somesodrihei pe 15. dispus să Vă meargă. — Gherța 1914.

MAI NOU

Luptele din nord.

Budapesta, 25 Decembrie.

Pe câmpul de operațiune nord, în partea cea mai mare tului, lupta s'a continuat.

In regiunea Nagyág și I trupele noastre au respins al dușmani. In apropierea pasului am cuprins o înălțime dela

În Galiția am respins n parte pe inamic în direcția I

În tre Wislok și Biala, toa în sea ra de Crăciun și mai noaptea sfântă, rușii au atac deosebită violență. — În situația e neschimbată; pe locuri au fost lupte de artil altele liniște.

Trupele noastre, atât c noi cele din sud se cu cunoștință la patria, c îm așa bogate da Cră

Red. ditor: Emil Tatu
abil: Augustin G